

Σάββατο 18 Οκτωβρίου 2008

ώρα 11:30 το πρωί

Γαλλικό Ινστιτούτο, Σίνα 31, Αθήνα

Παρουσίαση κλινικής εκπαίδευσης 2008-2009

Αυτό που λέγεται κατάθλιψη

Εισηγητές: Μαργαρίτα Νικολαΐδου
Μαρία Κουκουμάκη
Γιάννα Βισβίκη

Θέμα: «**Το σύγχρονο υποκείμενο
και τα συναισθήματα θλίψης**»

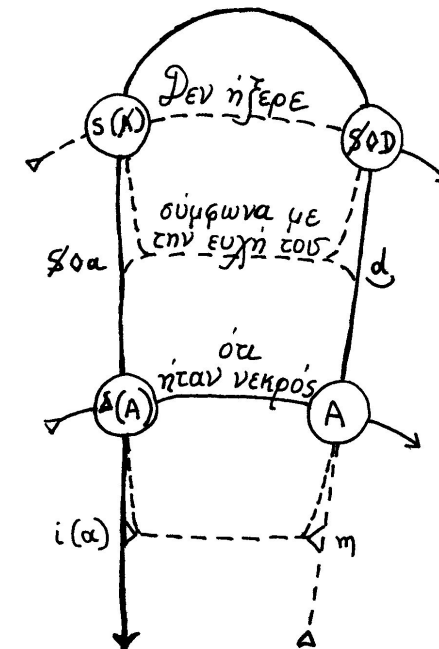
Τηλέφωνο επικοινωνίας: 697 3623518

Φόρουμ Ψυχανάλυσης Λακανικού Πεδίου Αθήνας
Πόντου 36, 115 27 Αθήνα
τηλ. 210 7751283
mail: mnicolai@otenet.gr
www.champlacanien.gr

ΔΦ-ΣΧΟΛΗ ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΩΝ ΦΟΡΟΥΜ ΤΟΥ ΛΑΚΑΝΙΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ
ΦΟΡΟΥΜ ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΛΑΚΑΝΙΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΑΘΗΝΑΣ

Αυτό που λέγεται κατάθλιψη

**ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
2008-2009**

Αθήνα 2008

Οι Κλινικοί Σχηματισμοί παρέχουν διδασκαλία και μετάδοση της ψυχαναλυτικής θεωρίας και κλινικής,

Ο Κλινικός Σχηματισμός του Φόρουμ Ψυχανάλυσης του Λακανικού πεδίου της Αθήνας, προτείνει:

-ένα **θεωρητικό Σεμινάριο** που έχει ως στόχο τη μετάδοση της ψυχαναλυτικής θεωρίας, τη μελέτη θεωρητικών κειμένων του Φρόιντ και του Λακάν.

-ένα **Κλινικό Εργαστήριο** όπου γίνεται επεξεργασία περιπτώσεων που μπορούν να παρουσιάσουν οι συμμετέχοντες. Στόχος του εργαστηρίου είναι πέρα από την διάγνωση της δομής της κάθε περίπτωσης, να τεθούν ερωτήματα που αφορούν την ιδιαιτερότητα της κάθε περίπτωσης μέσα από το άνοιγμα που μπορεί να φέρει η ανά-γνωση του ασυνειδήτου.

-**Κλινική παρουσίαση ασθενούς**. Πρόκειται για μια εκπαιδευτική πρακτική την οποία ο Λακάν συνέδεσε με τον ψυχαναλυτικό λόγο. Αφορά την συνάντηση και την ακρόαση ενός ασθενούς από έναν ψυχαναλυτή. Μετά την συνέντευξη γίνεται συζήτηση και επεξεργασία της συνέντευξης με τους συμμετέχοντες λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία των επιπτώσεων της ομιλίας που έχει μια τέτοια συνάντηση.

Οι διδάσκοντες είναι ψυχαναλυτές. Σε κάθε ετήσιο κύκλο συμμετέχουν προσκεκλημένοι ψυχαναλυτές από τα Κλινικά Κολέγια της Γαλλίας. Το θέμα της χρονιάς είναι συνδεδεμένο με το θέμα αυτών των Κολεγίων. Στα πλαίσια του Φόρουμ γίνονται κλινικές και θεωρητικές ανταλλαγές με άλλους συναδέλφους ψυχαναλυτές.

Αυτό που λέγεται κατάθλιψη

Επίθετο.....Όνομα.....

.....

.....

Επάγγελμα.....

Τόπος εργασίας.....

Εγγραφή: 220 Ευρώ , Φοιτητικό 120 Ευρώ

Ισχύει για την συμμετοχή στο ετήσιο θεωρητικό Σεμινάριο, στο Κλινικό Εργαστήριο και στα τρία Σεμινάρια με τους Μπερνάρ Νομινέ (6 Δεκεμβρίου), Λουίς Τζκοβιτς (7 Μαρτίου) και Κολέτ Σολέρ (31 Μαΐου).

– Εγγραφή κατόπιν μιας πρώτης επικοινωνίας, καθώς επίσης και το Σάββατο 18 Οκτωβρίου στην παρουσίαση του θέματος στο Γαλλικό Ινστιτούτο.

– Το ποσόν εγγραφής μπορεί να κατατεθεί στον αρ. Λογ. της Τράπεζας Πειραιώς: 5511021439692

και να αποσταλεί το δελτίο εγγραφής, είτε ταχυδρομικά στη διεύθυνση:

Φόρουμ Ψυχανάλυσης του Λακανικού πεδίου της Αθήνας

Πόντου 36, 115 27 Αθήνα

τηλ. 210 7751283

είτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση: mnicolai@otenet.gr

Δίδεται βεβαίωση παρακολούθησης εφόσον υπάρξει σταθερή παρουσία και παρουσίαση μιας εργασίας στα πλαίσια του ετήσιου σεμιναρίου.

Θέμα 2008-2009

Αυτό που λέγεται κατάθλιψη

Τα συναισθήματα θλίψης συνοδεύουν όλο και περισσότερο το αίτημα των ασθενών, είτε υπό τη μορφή της θλίψης, του πένθους για κάποια απώλεια, είτε εκείνης των διαταραχών της διάθεσης ή ακόμα του δυσ-τυχύν στη ζωή, της αυτοκτονίας και της μελαγχολίας.

Εν τούτοις η αντίληψη της ψυχοπαθολογίας και της κατανόησης της από τον σημερινό επιστημονικό λόγο της ιατρικής είναι τελείως διαφοροποιημένη ως προς την κλινική της δομής που συνδέει την ψυχανάλυση με την κλασική ψυχιατρική. Ο λόγος της επιστήμης αντιμετωπίζει τα συμπτώματα ως φαινόμενα μιας οργανικής δυσλειτουργίας όπου αφαιρείται η διάσταση του υποκειμένου. Η δυσφορία ως προς τη ζωή και την ικανοποίηση είναι σήμερα όλο και περισσότερο ένα διακύβευμα κοινωνικό και οικονομικό και η κατάθλιψη γίνεται μια ασθένεια και μάλιστα ονομάζεται αυτή του αιώνα μας. Είναι μια απάντηση στην δυσφορία του υποκειμένου απέναντι σ' έναν καπιταλιστικό λόγο, ο οποίος δεν δίνει χώρο για την μοναδικότητα του κάθε υποκειμένου, αλλά προτείνει μαζικές λύσεις ικανοποίησης με τα gadgets και τις νέου τύπου απολαύσεις, τα νέα ιδανικά ευεξίας, ο αρνητισμός γίνεται μια στάση, θέση ταύτισης πχ. στην εφηβεία η ταύτιση με τα σημαίνοντα των emo.

Για την ψυχανάλυση η κατάθλιψη είναι μια κατάσταση, ένα φαινόμενο που εντάσσεται όπως και άλλα σ' εκείνα που εκφράζουν την σχέση του υποκειμένου με την δυσ-τυχία του. Η ψυχανάλυση καλείται να αναζητήσει την υποκειμενική αιτιότητα σε κάθε καταθλιπτικό λεγόμενο. Διαφοροποιεί όπως και η κλασική ψυχιατρική την κατάθλιψη στην νεύρωση από την μελαγχολία στην ψύχωση.

Ο Φρόιντ στο άρθρο του Πένθος και μελαγχολία, διαφοροποιεί την κατάσταση του πένθους λόγω απώλειας ενός αγαπημένου προσώπου, μιας αγαπημένης ιδέας, οράματος, πατρίδας, όπου το υποκείμενο ταυτίζεται με το χαμένο αντικείμενο από εκείνο της μελαγχολίας όπου το υποκείμενο οικτρίζει τον εαυτό του, αυτο-κατηγορείται, γίνεται το ίδιο το αντικείμενο που πέφτει. Στο κείμενο του Σύμπτωμα, αναστολή, άγχος την συνδέει με την κατάσταση της αναστολής. Επίσης όσον αφορά στην δυσφορία στον πολιτισμό ο Φρόιντ λέγει ότι δεν υπάρχει κάτι που μπορεί να την αποκαταστήσει, ότι είναι ένα ηθικό ερώτημα για την ψυχανάλυση και επομένως απαιτεί μια άλλη στάση.

Για τον Λακάν στην Τηλεόραση, το 1974, ορίζει την θλίψη ως την έκφραση μια ηθικής δειλίας, η οποία βρίσκεται σε τελική ανάλυση στο επίπεδο της σκέψης, δηλαδή στην ευθύνη του ευ λέγειν ή στο να μπορεί το [υποκείμενο] να τα βρίσκει στο ασυνείδητο του, ως προς την δομή. Για την ψυχανάλυση το υποκείμενο είναι επίπτωση του λόγου και της ομιλίας σε μια συνάντηση με το πραγματικό όπου μόνο η δομή του λόγου μας αποδεικνύει την σχέση του υποκειμένου του ασυνείδητου με την επιθυμία και την απόλαυση. Η αναλυτική πρακτική είναι μια πρόταση για το υποκείμενο στο να αρθρώσει σ' ένα ευ λέγειν τα καταθλιπτικά λόγια του, να αναζητήσει την σχέση του με το αντικείμενο εκείνο της φαντασίωσης, το αντικείμενο α και όχι της αντικειμενοτρόπου σχέσης.

Στην κλινική εκπαίδευση φέτος θα εξετάσουμε τα καταθλιπτικά λόγια των ασθενών μέσα από την ψυχαναλυτική κλινική και διαφοροδιάγνωση της ψύχωσης και της νεύρωσης. Στην αναζήτηση μιας κλινικής της απώλειας ή εκείνη του κενού, θα μελετήσουμε το κείμενο του Φρόιντ Πένθος και μελαγχολία. Θα θέσουμε το ερώτημα της σύνδεσης της θλίψης με το άγχος, μια βαθύτατης υποκειμενικής ταλάντευσης του είναι του υποκειμένου της επιθυμίας του ως προς το αντικείμενο και την έλλειψη του, ως προς την σχέση του με την αλήθεια του.

Μαργαρίτα Νικολαΐδου

